

[Kristen Amby.]

vejes nøje, inden vi gaar med til Gennemførelsen af dette Lovforslag.

En anden Indvending, vi vil gøre, er den, som vi allerede gjorde ved den første Saneringslov, og hvorfor vi bl. a. ikke stemte for den, skønt vi baade paa den ene og den anden Maade havde givet Udtryk for vor Vilje til at ville være med i et saadant Arbejde. Det var, fordi Spørgsmaalet Erstatningslejligheder slet ikke var taget rationelt op, og det er det heller ikke i denne Lov. Det er rigtigt — og det er for saa vidt glædeligt i denne Relation —, at der er en Del ledige Lejligheder. Det ærede Medlem Hr. Rasmus Hansen sagde, at en stor Part af disse Lejligheder var Lejligheder med moderne Indretninger, og man kunde ikke regne med, at de Folk, der kom fra de ryddeliggjorte Kvarterer, kunde bo i dem. Det giver jeg ham Ret i; saa vidt jeg ved, er omkring 90 pCt. af de ledige Lejligheder af mere eller mindre luksuspræget Karakter, og de Mennesker, der her er Tale om, kan ikke gaa ind i disse Lejligheder, heller ikke med det Tilskud, man tænker paa at give dem, saa der maa i alt Fald ske en Forskydning, og det kan ikke ske paa en Stud. (*Rasmus Hansen:* De kan gaa i Aldersrenteboliger!). Ja, det er vel kun en Del af dem. (*Rasmus Hansen:* Desuden bliver der jo Lejligheder færdige til Foraaret!). Ja, nu kommer vi til det Spørgsmaal, der er afgørende. Hvilke Lejligheder der bliver færdige til Foraaret, er jeg ikke klar over.

Jeg ved godt, at der er under Opførelse af Konsortier en Del saakaldte „skræbete“ Lejligheder. Men Spørgsmaalet er jo, og det er Hovedspørgsmaalet, om man, naar man i denne Tid, hvor der er Lejligheder ledige — og det refererer sig ogsaa til den Støtte, der skal gives til det private Boligbyggeri —, virkelig vil give en Støtte til Byggeriet, ikke skal falde tilbage paa eller rettere gennemføre det, som Rigsdagen egentlig er enig om, det, der befolkningspolitisk er det rigtige, og forsøge paa, om man ikke her i Danmark som nær det sidste Land i Europa kunde lave noget i Retning af Havebyer. Er det ikke den Vej, man skulde forsøge at gaa? Det har vist sig — og det gentager jeg —, at der selv her i Hovedstaden med de Priser paa Grundene, som vi kender, har kunnet bygges Rækkehuse, altsaa virkelig lav Bebyggelse, til en Leje, bortset fra Tilskuddet, der ligger under, hvad man kan bygge Etagehuse til, naar man tager Lejlighedsarealet i Betragtning. Og det er klart, at hvis det er muligt herinde

med de høje Grundpriser, er det i endnu højere Grad muligt uden for Byen.

Naar man slet ikke har været inde paa denne Tanke i Ministeriet, kunde det maaske skyldes, at Ministeriet aabenbart har taget sine Direktiver for dette Lovforslag væsentligt eller rettere udelukkende fra Indenrigsministeriets Byggeudvalg af 1940. Nu synes jeg, det var udmærket, at der blev nedsat et Byggeudvalg i 1940, men naar jeg ser paa dets Sammensætning, maa jeg rigtignok sige, at vel er Boligforeninger og Embedsmaskineriet repræsenteret, saavel Ministeriets som Kommunens, men jeg savner en virkelig Repræsentant for det almene Folk, om jeg saa maa sige, for dem, der skal bo i Boligerne. Der var ud fra dette Hovedsynspunkt nedsat et Byggeudvalg af Indenrigsministeriet, hvor bl. a. det ærede Medlem Hr. Jensen-Brobj, Hr. Einer-Jensen, Hr. Valdemar Sørensen og jeg havde den Ære at sidde. Det blev uden videre — jeg ved ikke hvorfor — blæst op i den blaa Luft. Man nedsatte dengang Udvalget med den nævnte Sammensætning og tilkaldte sagkyndige, fordi man vilde have, at de almene boligpolitiske Synspunkter skulde være repræsenteret. Nu i Fjor nedsatte man et saakaldt sagkyndigt Udvalg, hvori det alment boligpolitiske slet ikke er repræsenteret, og derfor undrer det mig saamænd ikke, at der ikke er et eneste Ord i dette Lovforslag — heller ikke den Del, der vedrører Støtte til det private Boligbyggeri — angaaende Støtte til det lave Byggeri.

Jeg minder om, at der i Fjor, da vi vedtog en Ændring i Boligloven af 1938, fra denne Talerstol af os blev sagt — det staar for øvrigt ogsaa i Betænkningen —, at vi egentlig var sindede at stille et Ændringsforslag og fastholde det, gaaende ud paa, at al offentlig Støtte til Boligbyggeri kun skulde gives til Byggeri af en social ønskværdig Karakter, det vil sige til det lave Byggeri. Vi frafaldt at stille dette Ændringsforslag i Fjor af een bestemt Grund: fordi man fra Byggeverdenen, og ogsaa fra Administrationen, mødte os med et Argument, vi maatte bøje os for, nemlig dette, at man allerede i Efteraaret havde hjemkøbt Materiale, havde Dimensioner, Planer og Grunde o. s. v. til et Byggeri af store Huse, og det maatte have Støtten nu, for at Byggeriet kunde komme i Gang — og det var nødvendigt at faa Arbejde i Gang.

Men naar vi gjorde det, var det naturligvis med det Forbehold, at naar der senere krævedes Støtte til Boligbyggeri,